

»Čital sem članek v »Slovenskem gospodarju« o znižanju zemljiškega davka. Šel sem na občino ter sem zahteval uradni obrazec, pa mi je g. župan povedal, da jih nima, da pa se na davčni upravi take tiskovine dobijo. Na davčni upravi pa niso hoteli o tem nič slišati, čeprav sem povedal, kar je poudarjal g. župan, da se dobijo tiskovine na davčni upravi. Potem sem šel naravnost na okrajno glavarstvo vprašati g. kmetijskega referenta. Tam so mi rekli, naj vprašam uredništvo, ali je bil ta članek v »Uradnem listu«. (Opomba uredništva: Poslala nam je ta članek sama davčna uprava!) Na poti proti domu sem se zgledal pri županu sosedne občine, kateremu sem vso to zadevo pojasnil. Nato mi je prečital ves akt in mi je dal tudi dve tiskovini za mene in mojega očeta. S tiskovinami sem zopet

stopil v naš občinski urad, ki je na mojo zahtevo izpolnil tiskovine in potrdil z občinskim pečatom in z županovim podpisom. Prosim slavno uredništvo podrobnejše pojasnitve v tej stvari.«

Ko smo to prebrali, smo se začudili, kako je to mogoče, da se ljudem v današnjih časih, ko je vendar tako težko, ne gre od strani domače občine na roko! Ali niso vsi občani, ali ne plačujejo vsi občinskih doklad,

V interesu vsake občine vendar je, da pouči ljudi, kako si naj olajšajo bremena izdatkov danes, posebno še, ako prejmejo v ta namen poseben akt.

Občine, pojdite vendar ljudem na roke in dajte jim pojasnila, ki ste jih v smislu zakona dolžne dati!

Več socialne vzgoje!

Iz okolice Pragerskega.

Veliko se danes toži o duševnih ter moralnih razmerah, ki v njih živimo. Velikokrat se čujejo očitki, da smo sami krivi, ako se teptajo v prah svetinje človeškega bitja in sožitja, ako je izginila ljubezen iz vrst ljud ter mesto nje zavlada sebičnost, želja po uživanju, trdosrčnost, mržnja in sovraštvo. Drugi pa delajo za te razmere krivo svetovno vojno, ki da je izpridila ljudi, zlasti še mladi rod, o katerem se v javnosti vedno česče oglašajo pritožbe.

Po našem mnenju ni s tem dosti pomagano, če stikamo za krivcem. Pri takem iskanju se kaj rado dogaja, da skuša prevaliti krivdo drug na drugega, ker nikdo ni rad kriv. Ni pa tudi glavno vprašanje krivde. Glavno je vprašanje, kako popraviti razmere, radi katerih toliko tožimo.

Pritrditi moram opominu kmečkega fanta v zadnji številki »Slovenskega gospodarja«, da današnjemu mlademu rodu manjka srčne kulture, srčne vzgoje. Le prava srčna vzgoja, ki se danes preveč zanemarija, more iztrebiti iz mladega srca lahkomišelnost, sebičnost, surovost in željo po uživanju.

Dodati pa bi še tudi treba nekaj, in to je socialna vzgoja: vzgoja za izvrševanje naših socialnih dolžnosti, naših dolžnosti do bližnjega, zlasti še do trpečega brata. Gre za to, kako se bi moglo izpod ruševin socialnega mišljenja razpihati ter zopet spraviti na dan dejanska ljubezen do bližnjega.

Mogoče je to edino na podlagi krščanstva. Ne marksizem (komunizem) ne pretirani nacionalizem ne fašizem morejo prinesiti človeštvu ozdravljenje. Rešitev je v veri, in sicer v živi, dejavni veri Kristusa, Zveličarja sveta. Zato pa je edino krščanska vzgoja v resnici tudi socialna vzgoja.

Hvaležni moramo biti vsi, ki nam je blagor mladine in ljudstva pri srcu, »Slovenskem gospodarju«, da tako vneto in vztrajno oznanja našemu slo-

venskemu svetu načela prave srčne in socialne vzgoje. Kakor je on naš prijatelj, tako bodimo mi njegovi. Po njegovem nasvetu naj se ravna naša mladina: išče naj po krščanskih listih, knjigah in društvih pravilno in resnično srčno in socialno vzgojo!

*

Gornja Sv. Kungota. Na Svečnico vsi k veličastni igri v Gornjo Sv. Kungoto, kjer bodo ob treh popoldne v Kat. prosvetnem domu igrali misterij »Sultanova hčerka in dobri pastir« v treh dejanjih in burko v dveh dejanjih »Kaznovana nečimurnost«. Kaj takega je prvič na našem odru, zato prisrčno vabljeni od vseh strani. Nudil se vam bo krasen duhovni užitek, kot še ga dosedaj pri naših igrah po deželi niste bili deležni, istočasno pa bo srce plavalo v ugodni zavesti, da podpirate zelo važno kulturno ustanovo. Podpirajte naša prosvetna društva, ki zasledujejo v programu vzbuditi v narodu ponos jugoslovanske misli in dvigati narod, ne s plesom, ampak s poštenimi igrami k vedno večji samozavesti in izobrazbi.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Katoliško prosvetno društvo je zopet začelo z delom: otvorilo je knjižnico, ki je na novo urejena; na odru pa nam je dvakrat vprizorilo pretresljivo »Vrnitev«. Gotovo nikomur ni žal, kdor jo je prišel gledat. Zdaj pa zlasti fantje, ne zanemarite zimске dobe, ampak jo dobro izrabite za svojo izobrazbo!

Negova. »Črni križ pri Hrastovcu« vidimo v nedeljo dne 28. t. m. na odru v naši grajski dvorani. Igrajo Antonjevčani, za katere vemo, da nudijo vedno kaj prvovrstnega. Ne pozabite priti!

Sv. Anton v Slov. goricah. Na Svečnico dne 2. februarja nas posetijo igralci Prosvetnega društva iz Negove. Vprizorijo v cerkveni dvorani igro »Guzaja«, katero je po Januš Golečevi povesti dramatisiral Davorin Petančič. Pričetek ob treh popoldne. Prijatelji poštenega razvedrila, pridite, da bodo odnesli vti negovski igralci od nas najlepši utis.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Naš oder je spd oživel. V nedeljo dne 28. januarja, popoldne po večernicah, vprizori godba »Slavček« s sodelovanjem tukajšnjega dramatičnega odseka bralnega društva pretresljivo zgodovinsko ig-

vdušena pripovedovanja o uspešnih bojih zoper gospodo so gladila ušesa štajercev. Vsi so pritrdjevali, da imajo Kruci prav. Prebili so se s silo do svobode in so že takorekoč — zenačeni z graščaki, saj je vendar grof njih kralj! Kdo ne bi bil Kruc, ki po dnevu spi ter smrdi brez vsakega dela in napora; v noči je, pije, pleše ter ljubi do popolne razuzdanosti in si pljune v roke za boj, rop in požig, ako ga vzdrami tu in tam iz lahkoživja poveljnikov ali kraljev klic. Kruc je sicer tolovaj, pa kaj, mar ni li pred njim ropal gospod sam in sedaj opravljata ravbarski posel oba v tovarišiji.

Še zapel je s svojim spremstvom katero kručevsko v madžarskih zategljajih in tako podžgal poslušalce, da bi jo bili vsi najraje udrli za njim preko Mure in pomnožili tabore Krucev.

Godrnji so stregli na kupčijskih potih po Murskem polju z izbrano jedjo in pijačo. Nočeval je po najboljših hišah v pernicah in je moral zasmrčati pri mizi, sicer bi ga bilo vse poslušalo z napeto pozornostjo do ranega jutra.

Stari očanci so trdili o Jurjevih barlanta, da so lažnive ali vsaj znatno pretirane. Te cincarije glede

trgovčeve verodostojnosti so zavračali mlajši z upravičeno trditvijo, da niso stari modrijaši preko domačega pragu že leta in leta niti pogledali, kaj šele, da bi se upali preko Mure h Krucem!

Celo stotnik Ropoša, ki je bil parkrat v gostih pri Godrnji v Bakovcih, je bil resnega mnenja, da pomeni možakar nekaj med domačini, kar se tiče imanja in ugleda. Če je malodane doma v sami Budimpešti, bo že znal, kaj se godi po Madžarskem in kaka je kručevska muzika.

Samo cigani Brajdiči, potepuhi po Prekmurju in Murskem polju, barantači s kljuseti, piskrovezi in tatovi bolj nego vsak Kruc, so nekaj lagali o Godrnji in njegovi družbi. Itak ni verjel nikdo ciganskim blebetam, da bi bil Jurij Godrnja »oberkruc«, ali kolvodja vseh prekmurskih tolovajev. Obiski štajerskih sejmov ter imovitejših hiš so mu le krinka za vohunstvo, katerega vrši po nalogu kralja Krucev, ki bo pridivjal prej ali slej s celo druhaljo nad lahkoverne Slovence. Vsi so branili Godrnjo češ: cigan je cigan! Na štajerski strani je nasprotnik Krucev; na ogrski hujsi od Kruca! Črni in grdi Jurja, ker ta dviga cene

poda na pašo pri 9° toplote v senci, ni tako prepirljiva kot naša čebela in ima 8 mm dolg rilček, s katerim je kos slaščini rdeče detelje.

Ena od žuželk, ki so koristne stebli bombazeve rastline, je metulj, ki se imenuje: »Alabama argillacea«. Njegova ličinka sicer žre listje bombaža, pa vendar pomaga z uničevanjem listja rastlini, da se poprej razvije in razpoči bombaževa kapsula, v kateri je bombaževina. Sedaj pa pride nekaj posebnega ter izrednega: Medtem ko žive ličinke omenjene žuželke v južnih državah ameriških Zedinjenih držav, letajo njih metulji po sever-

ro »Črni križ pri Hraastovcu«. Bralcem »Slov. gospodarja« je ta povest znana, zato je zanimanje za to prireditev povsod veliko. Vstopnina je zelo nizka in znaša 2 in 4 Din, tako da je omogočeno prav vsakemu, da se udeleži te gledališke predstave. Vabimo vse od blizu in daleč!

Cenjeni naročniki!

Vsem, ki ste že obnovili naročnino za leto 1934, iskrena hvala!

Vsem, ki je še niste obnovili, sporočamo sledeče:

1. Iz pravilnika o zavarovanju ste že spoznali, da je v letu 1934 zavarovan dotični celoletni naročnik, ki je vsaj tekom meseca januarja 1934 imel plačano vso naročnino »Slovenskega gospodarja« do konca leta 1934. Taka je pogodba in izjeme ne bo!

2. Težki časi in vedno večja draginja za papir, ki ga moramo uvažati, nas sili, da lista ne moremo nikomur pošiljati brezplačno. Ako ga kdo sedaj res na noben način ne more plačati, naj nam sporoči s kartico, kedaj ga bo lahko plačal, da ga počakamo. Kdor pa lista ne misli več imeti, je pa njegova dolžnost, da pove, da ga ne bo več imel. Zato naj na ovitek, kjer je njegov naslov, napiše: Nazaj, ne sprejme več! Toda tega naj nihče ne stori, ako res že ni tako skrajna sila, da bi se res ne dalo nikjer več najti za časopis, ki je vendar vsakemu kulturnemu človeku nujno potreben.

Za bodoče torej velja:

»Slovenski gospodar« bodo prejeli nadalje le oni, ki so naročnino že plačali, ali pa pišejo, da jih za naročnino počakamo. Vsem drugim bomo morali list ustaviti.

Prosimo vas torej še enkrat, da kmalu poravnate zastalo naročnino, ki znaša za celo leto Din 32.—, za pol leta Din 16 in za četrt leta 9 Din.

Uprava »Slovenskega gospodarja« v Mariboru.

nem delu, kjer so škodljivci, ki izsesavajo iz grozdja sok. Neznano je, zakaj odleti ta metulj tisoče km in vedno dalje proti severu v kraje, v katerih hombaž sploh ne prospeva, kakor n. pr. v Kanadi. Uganka te žuželke se živke še ni rešena.

Starorimska brisača.

Samo eden komad starorimske ročne tkanine so odkrili pred kratkem v povsem nepokvarjenem stanju. Gre za belo brisačo iz dobe rimskih cesarjev. Tkanina je dolga 120 m, široka 60 cm, je popolnoma slika našim

Naročajte

„Nedeljo“

konjem in je že par let sem naravnost onemogočil s pošteno barantijo ciganske mešetarije in goljufije.

Oče Ropoša so bili na domačiji Godrnje, videli, kaj in koliko poseda v Bakovcih, niso pa znali povedati: ali je Jurij oženjen ali še samec? Cigani so zopet klevetali, da ima po vseh večjih kručevskih taboriščih kar cele turške hareme. Svojo pravo ženo je napodil z bičem od hiše, kakor hitro se je pokrčil in se prepričal, da imajo Turčini prav s trditvijo: več žen bolje streže in neguje moža nego ena!

Torej le cigani so bili proti poštenju Godrnje; vsi drugi so bili odločno drugačnega mnenja. Pri splošni najboljši ljudski sodbi se ne smemo čuditi, da je bil živinski trgovec pri obisku Veržeja vsikdar gost pri Ropoševih. Ko so postali njegovi obiski pri »hauptmanu« pogostejši nego sicer, so buknile v javnost resne besede: Bogati Madžar bo presadil veržejsko cvetko na ogrska tla. Ako bo uspela snubitev, ne bo Godrnja le slobodnjak — še graščak, toliko bo posedal zemlje in suhega denarja.

Treba pribiti, da se je Jurij rad šalil v gostih s »hauptmanovo« Vido. Rad je pohvalil njeno mičnost ter postrežljivost, nikoli ni bil vsiljiv in očetu niti

Čeprav ste danes zdravi, lahko že jutri zbolite na gripi, angini itd. Mislite v tem slučaju na ASPIRIN tablete in na Bayerjev križ, ki Vam jamči za njihovo pristnost.

V. z. »JUGOFA« k. d., Zagreb, Gajeva 32. Oglas je registr. pod št. br. 437 od 10. I. 1934.

DOPISI

Limbuš pri Mariboru. V visoki starosti, stara skoro 75 let, je dne 12. t. m. zatisnila svoje trudne oči vzorna žena Marija Peršon, prežitkarica, stanujoča pri svojem sinu Ivanu Peršon, skrbnemu posestniku in vrlému kršč. možu na Laznici pri Limbušu. Svojo bolezen je z največjo potrpežljivostjo prenašala in je tudi brez vsakega smrtnega boja mirno v Gospodu zaspala. Pokojnica je bila vzor prave krščanske žene in matere. Cerkev je vse življenje ljubila nad vse. Vsak prvi petek se je redno udeležila cerkvene pobožnosti in naj je bilo še tako slabo vreme. A tudi ob drugih prilikah se jo je večkrat videlo pri sv. maši v iskreno molitev zatopljeno. Prelepe majniške pobožnosti in svitnice se je udeleževala vsak dan, če ji je v to le zdravje dopuščalo. Marijo, svojo patrono, je pristrčno ljubila; zato upamo, da ji je ona to njeno ljubezen tudi obilno poplačala. Nad 40 let je skrbno gospodinjila ob

strani svojega že pokojnega moža na svojem prostranem posestvu z največjo marljivostjo in pridnostjo. Ko pa so jo jele moči zapuščati, je izročila posestvo sinu, ki ga je z ostalimi otroci k krščanskemu duhu vzgojila. Dne 14. t. m. smo jo spremili na njeni zadnji poti k večnemu počitku na limbuško pokopališče. Spreveda se je udeležila ogromna množica faranov in drugih, znak, kako so pokojno vsi ljubili in spoštovali. V lepem govoru se je od rajne ob odprtem grobu poslovil vlč. g. župnik Andrej Bračič, povdarjajoč posebno njeno veliko pobožnost, skromnost, ljubezen do cerkve in do Marije. Počivaj, draga mamica, mirno v hladnem grobu in večna luč Ti naj sveti!

Zgornja Sv. Kungota. Kljub hudi krizi v naših krajih je šolska božičnica za revne učence in učenke še razmeroma lepo uspela. Vršila se je dne 12. t. m. v šoli. 128 šolskih otrok je bilo obdarovanih z različnim blagom in božičnim kruhom v skupni vrednosti Din 2409. Iskrena zahvala gre plemenitim darovalcem: banski upravi v Ljubljani, družbi sv. Cirila in Metoda, g. trgovcu Josipu Senekoviču, gđc. trgovki Anđel Leber, vsem blagim

omenil ni, da bi gojil kake resne namene z njegovo edinko.

In Vida sama! Kaj naj rečemo? Kje na svetu je dekle, kateremu ne prija, ako mu dvorjani boljši možki na neprisiljen, naraven način? Jurij je bil zastavne postave, po madžarsko mustačast in že tako šrbavih zob, da se mu je zatikal jezik v vrzel spodnje čeljusti pri hitrejšem pripovedovanju, katerega je dvigal v takih slučajih iz pesti zobjih šrbini z glasnim tleskom, ki je vplival zelo neprijetno na tako nežno čut, kakor ga je posedala Vida.

Sicer je pa Vida v svojem srcu že volila in bi ne bila izvolila drugače, četudi bi bil pokrit Jurij z zlatim perjem in bi mu tekla jezik kakor slavčku pri petju.

Nikakor ni prenačljeno, če zaupamo čitateljem, da sta že nagibala stara Ropoša k Godrnji, če bi ta res kedaj povprašal, in to čisto iz naravnega razloga: Madžar je bil bogataš daleč segajočega ugleda ter vpliva; zastavonoša Franc le pošten kmečki sin, ki bo nekaj šele po predaji Ropoševine.